

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Оцінка інфляції за червень 2015 року

Споживча інфляція в червні 2015 року сповільнилася до 0.4% за місяць. У річному вимірі приріст індексу споживчих цін (далі – ІСЦ) знизився до 57.5%. Базова інфляція сповільнилася до 0.4% за місяць (до 45.1% в річному вимірі).

Основними чинниками уповільнення інфляції були: сезонне збільшення пропозиції овочів та фруктів, подальше зниження впливу ефектів девальвації гривні, низький споживчий попит та завершення основного етапу подорожчання послуг ЖКГ.

У результаті розширення пропозиції плодоовочевої продукції вперше з вересня 2014 року знизилася ціна на продукти харчування (на 0.2% за місяць, у річному вимірі зростання уповільнилося до 50.0%).

Серед компонентів небазової інфляції найбільше зросли ціни на товари та послуги, що регулюються адміністративно (на 1.7% за місяць). Водночас зростання цін на паливо було нульовим, а вартість сирих продуктів знизилася на 0.7%.

Приріст ІЦВ у червні становив 0.6% за місяць (у річному вимірі продовжив знижуватися до 37.9%). Відновлення зростання індексу в місячному вимірі насамперед пов'язано з підвищенням цін у переробній промисловості.

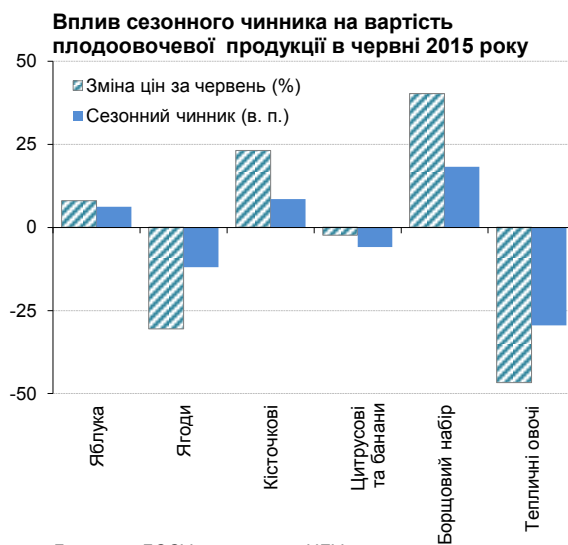
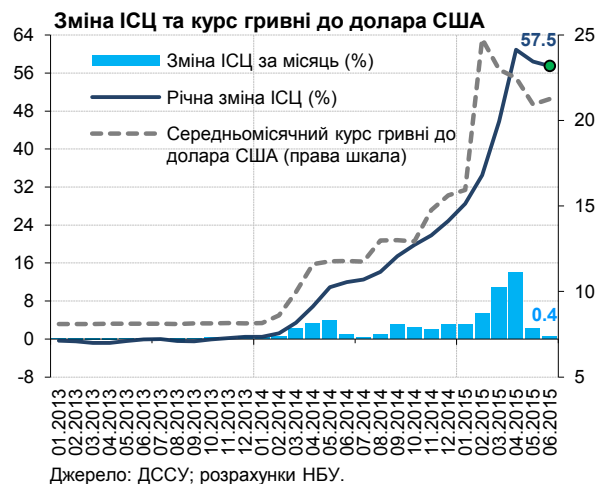
Темпи зростання ІСЦ у червні 2015 року зменшилися до 0.4% за місяць з 2.2% в травні. У річному вимірі споживча інфляція сповільнилася до 57.5% з 58.4% відповідно.

Базова інфляція в червні сповільнилася до 0.4% за місяць (внесок у приріст ІСЦ – 0.2 в. п.) та до 45.1% в річному вимірі, а за вирахуванням сезонного чинника була найнижчою за попередні шістнадцять місяців – 0.6%.

Основними чинниками уповільнення інфляції були:

сезонне збільшення пропозиції овочів та фруктів. Так ціни на овочі та фрукти в червні знизилася на 2.3% та 2.6% за місяць відповідно. Оскільки ці товари становлять вагому частку в групах “сирі продукти” та “продукти харчування” (24.9% та 16% відповідно)¹, зниження цін відповідним чином позначилося на динаміці цих групових індексів (-0.7% та -0.2% відповідно). Серед компонентів цих груп подешевшали огірки (на 57.3%), помідори (на 46.0%), капуста білокачанна (на 49%), перець (на 23.9%), що компенсувало підвищення цін на овочі “борщового набору” на 40.3% за місяць (ціни на картоплю, моркву та буряк зросли на 77.8%, 64.7% та в 2.3 раза за місяць відповідно). Також знизилася ціна на цукор (на 2.1%), що, зокрема, обумовлювалося продовженням корекції після суттєвого зростання в березні та високими запасами цукру;

подальше зниження впливу ефектів девальвації гривні, яка відбулась на початку року, що проявлялося через зниження цін на товари, що переважно імпортуються та швидко реагують на курсові коливання. Так у червні знизилася ціна на рибу та продукти з риби (на 1.2%), побутову техніку (на 0.9%),

¹ Детальніше вагова структура споживчого кошика наведена в додатку 1.

фармацевтичну продукцію (на 0.7%), аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації (на 1.9%), а також одяг і взуття (на 1.8%);

зниження купівельної спроможності населення.

Зокрема, реальна заробітна плата в травні 2015 року знизилася на 27.6% в річному вимірі.

Приріст небазової інфляції в червні сповільнився до 0.4% за місяць (внесок у приріст ІСЦ – 0.2 в. п.) та до 69.3% в річному вимірі.

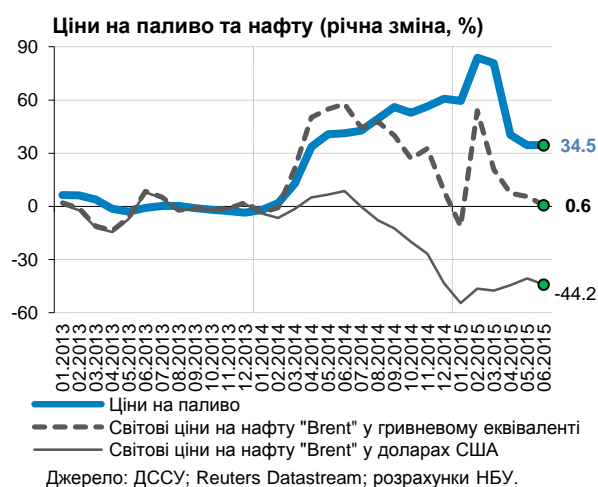
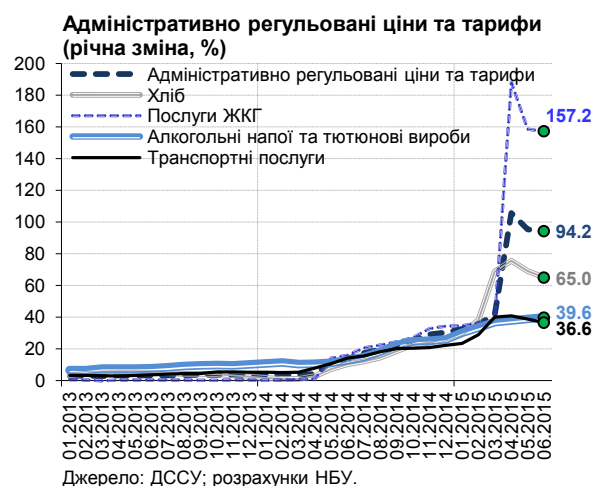
Небазова інфляція обумовлювалася підвищенням цін на товари та послуги, що регулюються адміністративно (на 1.7% за місяць та на 94.2% в річному вимірі). Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби за місяць зросли на 2.5%, транспортні послуги – на 2.8%. Після завершення основного етапу підвищення цін на послуги ЖКГ, у травні та червні їх приріст становив 1.2% (у квітні 109.7%). Зокрема, у червні були підвищені тарифи на каналізацію (на 7.9%), водопостачання (на 7.8%) та гарячу воду (на 7.5%).

Зростання цін за категорією “паливо та мастила” в червні було нульовим (34.5% в річному вимірі), що, зокрема, пов’язано зі стабілізацією світових цін на нафту.

Приріст ІЦВ у червні 2015 року становив 0.6% за місяць (-0.4% в травні). Його річне зростання сповільнилося до 37.9% з 42.0% в травні.

Відновлення місячного зростання індексу відбулося за рахунок підвищення цін у переробній промисловості (на 0.6% за місяць). Це насамперед пов’язано зі зростанням цін у харчовій промисловості (на 1.2%) через збільшення вартості виробництва цукру (на 4.0%). Пожвавлення активності на зовнішніх товарно-сировинних ринках у квітні-травні (що призвело до зростання індексу CRB² за цей період на 5.3%) обумовило уповільнення зниження цін у металургійному виробництві до 0.9% за місяць (зниження на 1.5% в травні). Водночас стримуючим чинником зростання цін у переробних галузях було зниження граничних цін на газ для промислових підприємств на 3.1% за червень та на 25.8% у квітні-червні.

Натомість ціни в добувній промисловості в червні майже не змінилися (зменшення за місяць становило 0.1%, річний приріст знизився до 40.0%), хоча динаміка цін у добуванні окремих сировинних товарів була різноспрямованою. Зокрема, ціни в добуванні сирової нафти та природного газу знизилися на 1.2% за місяць. Це частково компенсувалося підвищенням цін у добуванні металевих руд (на 1.2%), яке пов’язано зі зростанням цін на цю сировину на світових ринках у травні-червні (на 20.3% в цілому за два місяці) після їх тривалого зниження.

² Індекс ф'ючерсних цін CRB (Jefferies/Reuters CRB Index) розраховується американською компанією Commodity Research Bureau і є індикатором стану світового товарно-сировинного ринку.

Додаток 1

Актуалізація вагової структури споживчого кошика

Державна служба статистики України (ДССУ) актуалізувала ваги компонентів для побудови ІСЦ та його складових з червня 2015 року.

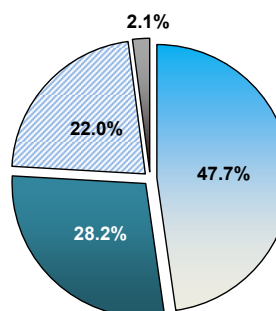
У новій ваговій структурі частка базового ІСЦ продовжила зменшуватися – з 47.7%³ до 46.8%, частка сирих продуктів збільшилася з 28.2% до 28.3%, товарів та послуг, ціни на які регулюються адміністративно, – з 22.0% до 22.5%, палива – з 2.1% до 2.4%.

Питома вага непродовольчих товарів в ІСЦ збільшилася з 23.3% до 23.6% за рахунок зменшення частки послуг з 23.3% до 23.1% і продуктів харчування та безалкогольних напоїв з 53.4% до 53.3%.

Вагова структура базової інфляції змінилася на користь продуктів харчування з високим ступенем оброблення (їх вага зросла з 41.5% до 42.1%) та непродовольчих товарів (з 34.0% до 34.2%) за рахунок зниження питомої ваги послуг (з 24.5% до 23.7%).

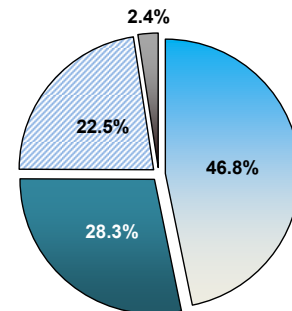
Повний перелік товарів і послуг, що включаються до розрахунку ІСЦ, та їх вага в ІСЦ розміщені на сайті [Державної служби статистики України](#).

Структура ІСЦ (2014/2015)

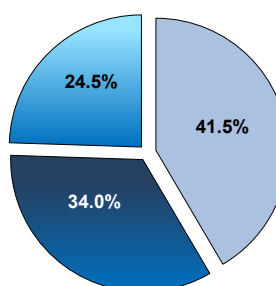
■ Базова інфляція
■ Адмін. товари/ послуги

Структура ІСЦ (2015/2016)

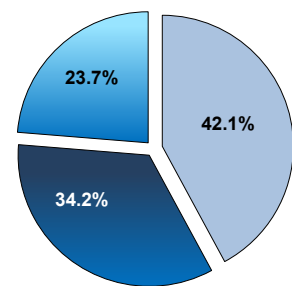
■ Сири продукти
■ Паливо

Структура БІСЦ (2014/2015)

■ Продукти харчування
■ Послуги

Структура БІСЦ (2015/2016)

■ Непродовольчі товари

³ Вагові коефіцієнти розраховані Департаментом на основі детальної вагової структури для розрахунку ІСЦ, наданої ДССУ.

Додаток 2

Зміна цінних індексів та внески компонентів у зміну ІСЦ та ПЦВ*					
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)					
	частка ІСЦ, %	зміна за червень		зміна за рік	
		зміна, %	внесок у зміну ІСЦ, в. п.	зміна, %	внесок у зміну ІСЦ, в. п.
Індекс споживчих цін	100.0	0.4	0.4	57.5	57.5
Базова інфляція	46.8	0.4	0.2	45.1	21.6
Небазова інфляція	53.2	0.4	0.2	69.3	35.9
сирі продукти	28.3	-0.7	-0.2	50.0	14.2
адміністративно регульовані тарифи та ціни	22.5	1.7	0.4	94.2	20.9
паливо	2.4	0.0	0.0	34.5	0.7
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)					
Продукти харчування та безалкогольні напої, у т. ч.:	50.8	0.0	0.0	51.9	26.4
хліб та хлібопродукти	8.1	-0.7	-0.1	69.5	5.6
хліб	3.0	0.3	0.0	65.0	2.0
борошно пшеничне	0.5	-6.3	0.0	73.2	0.4
м'ясо та м'ясопродукти	11.6	1.2	0.1	35.1	4.1
риба та продукти з риби	3.5	-1.2	0.0	64.4	2.3
молоко	1.9	-0.9	0.0	24.2	0.5
яйця	1.1	3.6	0.0	99.3	1.1
олія та жири	4.7	0.2	0.0	53.2	2.5
інші істивні жири	1.1	-0.1	0.0	40.7	0.4
фрукти	3.4	-2.6	-0.1	91.3	3.1
овочі	4.2	-2.3	-0.1	25.2	1.1
картопля	1.2	77.8	0.9	-8.0	-0.1
цукор	1.6	-2.1	0.0	19.5	0.3
Алкогільні напої, тютюнові вироби	6.9	2.5	0.2	39.6	2.7
Одяг і взуття	7.1	-1.8	-0.1	34.5	2.5
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива, у т. ч.:	11.3	1.2	0.1	157.2	17.8
квартирна плата	1.3	1.3	0.0	5.7	0.1
гаряча вода	0.4	7.5	0.0	132.5	0.5
природний газ	2.3	0.0	0.0	453.4	10.4
центральне опалення	1.8	0.0	0.0	47.9	0.9
Транспорт	5.1	1.1	0.1	38.0	1.9
паливо і мастила	2.4	0.0	0.0	34.5	0.8
залізничний пасажирський транспорт	0.2	5.8	0.0	26.1	0.1
автомобільний пасажирський транспорт	1.6	2.4	0.0	38.5	0.6
Зв'язок	3.3	0.1	0.0	6.4	0.2
Освіта	1.3	1.5	0.0	17.6	0.2
<i>Інші</i>	<i>14.2</i>	<i>-</i>	<i>0.1</i>	<i>-</i>	<i>5.8</i>
Компоненти ПЦВ					
	частка ПЦВ, % **	зміна за червень		зміна за рік	
		зміна, %	внесок у зміну ПЦВ, в. п.	зміна, %	внесок у зміну ПЦВ, в. п.
Індекс цін виробників	100.0	0.6	0.6	37.9	37.9
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	13.0	-0.1	0.0	40.0	5.2
Добування кам'яного вугілля	3.2	-0.1	0.0	33.4	1.1
Добування сирової нафти та природного газу	2.6	-1.2	0.0	166.9	4.4
Добування металевих руд	6.1	1.2	0.1	-0.3	0.0
Переробна промисловість	68.2	0.6	0.4	38.4	26.2
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.5	1.2	0.3	44.1	9.5
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	3.7	0.2	0.0	35.6	1.3
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3.9	1.6	0.1	54.8	2.2
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	4.8	0.0	0.0	39.7	1.9
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	19.2	-0.9	-0.2	36.1	6.9
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	3.2	2.3	0.1	11.6	0.4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.8	0.8	0.2	34.8	6.5
* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків, наведених у таблицях, може не дорівнювати загальному значенню у зв'язку з округленнями.					
** Частка компонентів у ПЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2014 рік.					